

más emberré lesz, akinek át kell értelmeznie hivatását — a mindenkiért számadással tartozunk jegyében.

Leszámolás: a cím a cselekmény kibontakozása során mindinkább kettős jelentésűvé válik, s kiemelt eszmei nyomatékot épp a közvetett szemantikai sík, az absztrakt morális elvekkel (és veszedelmes egyeduralmukkal) való szakítás parancsa szerez. A regény tehát — az összetett írói üzenet lényegét tekintve — a moralitás és erkölcsösség lehetséges harmóniájának követelményét sugallja, ennek nevében szólít a mások iránti felelősségvállalásra. Az árnyaltan ábrázolt jellemek, sorsok öntörvényű mozgásával, a szereplők megélt gondolataival mindvégig összhangban, sohasem didaktikusan. Az olvasó számára ezért növekedik katartikus hatásúvá a mű végkonzekvenciája: „Mindannyian számadással tartozunk a fiúért...”

BALOGH ERNŐ

KURUCZ D. ISTVÁN: ARATÁS 81